OGM MATERYAL
ORTAÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

T.C İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK Sınıf-12

KONU MİLLİ MÜCADELE'YE KATKIDA BULUNMUŞ ÖNEMLİ ŞAHSİYETLER

Millî Mücadele'ye katılan kadınlardan bir kısmı çetelere katılarak faaliyet göstermiş, bazıları birliklere komuta etmiş ve kendilerine birtakım rütbeler verilmiştir. Bir kısmı ise bu mücadeleye topluma öncülük ederek cesaret vermek, kurtuluş azmini güçlendirmek, Millî Mücadele'ye dikkat çekerek dış yardımı sağlamak ve kamuoyu oluşturmak gibi amaçlarla katılmışlardır.

Halide Onbaşı

İstanbul halkını işgallere karşı harekete geçirmek için mitingler düzenledi ve yaptığı konuşmalar ile halkın aydınlanmasında önemli bir rol üstlendi. Millî Mücadele'de Mustafa Kemal'in yanında görev yapan Halide Edip, sivil olmasına rağmen rütbe alarak onbaşı sayıldı. Millî Mücadele Dönemi'nde Anadolu Ajansının kurulmasına yardım etti, ayrıca gazetecilik de yaptı. Türk'ün Ateşle İmtihanı, Ateşten Gömlek, Vurun Kahpeye, Dağa Çıkan Kurt adlı kitaplarında İstiklal Savaşı'nın olaylarını işledi.

Şerife Bacı

İnebolu'dan Kastamonu'ya cephane ve erzak taşırken; Kastamonu yakınındaki kışlada, kar ve tipi nedeniyle donarak hayatını kaybetti. Görevlilerden Cemil Çavuş; şehidin üzerindeki karları süpürüp, gözyaşları içinde kadını kaldırırken, yorganın altından birden bire çığlığı basarak ağlayan bir çocuk sesi işitince şaşırmıştı. Şehit anayı yana çekip hemen yorganı kaldırdıklarında gördükleri: Otlara sarılı top gülleleri arasına yerleştirilmiş çulların içinde, kundağa sarılmış bir kız çocuğunun donmaktan kurtulduğu ve müdahale üzerine uyanarak ağlamaya başlamasıdır.

Fatma Seher Erden (Kara Fatma)

Subay Derviş Bey'le evlenip Balkan Savaşı'na katıldı. Dünya Savaşı'nda 9-10 kadınla Kafkas Cephesi'ne gitti. Eşleri Ermenilerce şehit edilmiş kadınlarla Ermenilere karşı çarpıştı. Millî Mücadele döneminde oğlu, kızı ve kardeşleriyle beraber Bursa ve İzmit'in düşman işgalinden kurtarılması için çalıştı.

Gördesli Makbule

Yeni evlendiği eşi Halil Efe ile birlikte çarpışmalara katıldı. Makbule, diğer bazı kadın savaşçılar gibi, kurtuluş gününü görmeden bir Yunan baskını sırasında başından aldığı yarayla şehit düştü.

Çete Ayşe

Aydın ilinin kurtuluşu için bölge kadınlarını teşkilatlandırdı. Yunanlara karşı vermiş olduğu mücadele dilden dile dolaştı. Savaş bittikten sonra Atatürk'ün önerisi ile TBMM tarafından İstiklal Madalyası verildi.

Tayyar Rahmiye

Güney cephesinde 9. Tümen'de gönüllü olarak bir müfrezenin komutanlığını yapmıştır. Asıl görevi düşmana karşı keşif yapmak, düşmanın yerini tespit etmek olup cephe gerisindeki düşmanın cephane ve mühimmatlarını ateşe vermekti. Bunun yanında Osmaniye'deki demir yolu tünelini patlatarak düşmanın cephane ikmalini engelledi. Çarpışma esnasında şehit olan Türk askerlerini sırtına alarak hızlı bir şekilde taşıdığı için "uçan" anlamına gelen "Tayyar" lakabını aldı.

Halime Çavuş

Kastamonu'da doğan Gazi Halime Çavuş, uzun yıllar Halim Çavuş olarak bilindi. Cepheye giderken erkek gibi giyindi, saçını kestirdi ve kimseye kadın olduğunu söylemedi. Askerin arasında cephane taşıdı. Ancak düşmanla girilen çatışmada ayağı sakat kaldı. Bir gün İnebolu'dan cepheye erzak taşırken Mustafa Kemal Paşa'yla karşılaştı.

Fakat karşılaştığı kişinin Mustafa Kemal olduğunu bilmiyordu. Mustafa Kemal Paşa seslenerek "Sen üşümüyor musun böyle?" diye sorduğunda Halime Çavuş ise "Bey, 100 bin kişi kurtulacak. Ben öleceğim de ne olacak?" diye cevap verdi.

Nezahat Onbaşı

Çanakkale Cephesi 70. Alay Komutanı Hâfız Hâlid Bey'in eşi Hadiye Hanım'ın veremden yaşamını yitirmesi üzerine, bırakacak kimsesi olmadığından yanında cepheye götürdüğü 8 yaşındaki kızıdır.

12 yaşında "onbaşı" rütbesi verildi. Cephede Mustafa Kemal Paşa, İsmet Paşa ve Ethem Bey ile tanıştı.İsmet Paşa, Nezahat Onbaşı'ya "kurmay" unvanı verdi.

Münevver Saime

Garp Cephesi'nde görevlendirilmiş, cephe gerisinde ve istihbarat işlerinde önemli başarılar göstermiştir.

İzmit'te bir görevi yerine getirirken yaralansa da belli etmeden vazifesini yapmıştır. Hizmetlerinin karşılığı İstiklal Madalyası ile taltif edilmiştir.

Süreyya Sülün

Erek kasabasında toplanan beş yüz kişilik bir kahramanlar çetesi, aziz yurtlarını ve baba ocaklarını müdafaaya karar vermişlerdir. Süreyya Sülün Hanım ve üç kardeşi de bunlar arasında bulunmaktaydılar.

Bombardımana maruz kalarak, çarpışa-dövüşe Karaköse'ye gelen, Murat Irmağı boylarında tam bir buçuk ay düşmana kahramanca direnen bu çete içerisinde Süreyya Sülün Hanım da destanlaşan bir Türk kadını olmuştur.

Şehime Korucuoğlu

Konya'da düşmana karşı Türk askerlerini evinde saklayarak kahramanlık göstermiş olan Konyalı Türk kadını Şehime Korucuoğlu'nun, bu cesaretinden ötürü İstiklal Madalyası'yla ödüllendirildiği bildirilmektedir.

Kılavuz Hatice

Fransızlara karşı Panzın Çukuru ve Karboğazı baskınlarında Kılavuz Hatice'nin büyük bir payı vardı.

Bunlardan başka Toroslar'da Sultan Ana, Tozkoparan Müfrezesine mensup Ulaşlı Hanım, Gamacı Fatma, Milis çetelerle birlikte görev yapan Zeynep Hanım, Trakya'da Havva ve Zehra Hanım, Vanlı Güllü Bacı, Kastamonulu Halime Çavuş, Mersin mücahitlerinden Safiye Nine ve daha nice Türk kadınını mücadeleye sokan ortak duygu, vatan savunmasıdır.

Hiçbir karşılık beklemeden ülkesini düşmana karşı savunmayı görev bilen kahramanlarımızı şükran, minnet ve rahmetle anıyoruz…

SORULAR

1- İstanbul 'da mitinglerde işgallere karşı yaptığı konuşmalar ile halkın aydınlanmasında önemli bir rol üstlendi. Millî Mücadele'de, sivil olmasına rağmen rütbe alarak onbaşı sayıldı ve Anadolu Ajansının kurulmasına yardım etti, ayrıca gazetecilik de yaptı. **Paragrafta sözü edilen Millî Mücadele'nin kadın kahramanı kimdir?**

A) Fatma Seher Erden
B) Nezahat Onbaşı
C) Halide Edip
D) Tayyar Rahmiye
E) Kılavuz Hatice

Cevap: C

2- Aşağıdakilerden hangisi Millî Mücadele'nin kadın kahramanlarından biri değildir?

A) Fatma Seher Erden
B) Nezahat Onbaşı
C) Halide Edip
D) Tayyar Rahmiye
E) Nene Hatun

Cevap: E

3- İnebolu'dan Kastamonu'ya cephane ve erzak taşırken; Kastamonu yakınındaki kışlada, kar ve tipi nedeniyle donarak hayatını kaybetti. Görevlilerden Cemil Çavuş; şehidin üzerindeki karları süpürüp, gözyaşları içinde kadını kaldırırken, yorganın altından birden bire çığlığı basarak ağlayan bir çocuk sesi işitince şaşırmıştı. Otlara sarılı top gülleleri arasına yerleştirilmiş çulların içinde, kundağa sarılmış bir kız çocuğunun gördü.

Paragrafta sözü edilen Millî Mücadele'nin kadın kahramanı kimdir?

A) Fatma Seher Erden
B) Şerife Bacı
C) Halide Edip
D) Tayyar Rahmiye
E) Kılavuz Hatice

Cevap: B